

PROGRAM PROFILAKTYKI

**SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 35 Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI
IM. MATKI TERESY Z KALKUTY W TYCHACH**

Program Profilaktyki Szkoły został uchwalony przez Radę Rodziców,
w porozumieniu z Radą Pedagogiczną, w dniu 21.09.2016 r.

Zaopiniowany pozytywnie przez Samorząd Uczniowski w dniu 21.09.2016 r.

SPIS TREŚCI

1. Wykaz podstawowych dokumentów prawnych na podstawie których skonstruowano Program Profilaktyki
2. Wstęp
3. Cele ogólne
4. Cele szczegółowe
5. Oczekiwane efekty
6. Szczegółowe treści Programu:
 - a. Bezpieczeństwo
 - b. Zdrowie
 - c. Profilaktyka agresji
 - d. Profilaktyka niepowodzeń szkolnych
 - e. Profilaktyka zdrowia psychicznego
 - f. Wsparcie materialne
7. Ewaluacja

1. Wykaz podstawowych dokumentów prawnych na podstawie których skonstruowano Program Profilaktyki:

- a) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.);
- b) Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity - Dz. U. z 2002 r., Nr 147, poz. 1231; Dz. U. z 2006 r., Nr 70, poz. 473);
- c) Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r., Nr 179, poz. 1485 z późniejszymi zmianami: Dz. U. z 2006 r., Nr 7, poz. 47 i 48; Dz. U. z 2006 r., Nr 66, poz. 469; Nr 120, poz. 826);
- d) Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r., Nr 11, poz. 109 z późniejszymi zmianami);
- e) Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. Nr 180, poz. 1493);
- f) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r., poz. 977);
- g) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r., poz. 532);
- h) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1113);
- i) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r., poz. 1249);
- j) Statut szkoły;
- k) Program wychowawczy.

Nadrzędnymi aktami prawnymi, na podstawie których planuje się oddziaływanie w procesie wychowawczym są: Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej i Konwencja o Prawach Dziecka.

2. Wstęp

Program Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 35 z Oddziałami Integracyjnymi im. Matki Teresy z Kalkuty w Tychach to uzupełnienie programu wychowawczego. Program jest dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów i środowiska wychowawczego. Odpowiada na rzeczywiste problemy i zagrożenia pojawiające się w klasie, szkole, rodzinie i środowisku lokalnym.

Szkolny Program Profilaktyki obejmuje swoimi działaniami całe środowisko szkolne: uczniów, ich rodziców i nauczycieli. Program Profilaktyki to projekt rozwiązań, który łącznie z Programem Wychowawczym wspiera wychowanie w domu i jest ukierunkowany na:

- a. wspomaganie dzieci w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi ich prawidłowemu rozwojowi,
- b. ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój ucznia i dezorganizują jego funkcjonowanie,
- c. inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu stylowi życia.

W ramach realizacji Programu Profilaktyki Szkoła prowadzi:

1. **Działalność informacyjną**, która polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków i substancji psychoaktywnych, skierowanych do uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- a. dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków i substancji odurzających;

- b. udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków i substancji odurzających;
 - c. przekazanie informacji uczniom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
 - d. informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.
2. **Działalność profilaktyczną**, która polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Wymienione zakresy profilaktyki obejmują następujące działania:

- a. w przypadku profilaktyki uniwersalnej – wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji odurzających;
- b. w przypadku profilaktyki selektywnej – wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;
- c. w przypadku profilaktyki wskazującej – wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji odurzających, lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania profilaktyczne w szkole obejmują w szczególności:

- a. realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych;

- b. przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
- c. kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;
- d. doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych;
- e. włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków i substancji psychoaktywnych.

W zakresie realizacji programu profilaktyki pracownicy szkoły współpracują z:

- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,
- poradniami specjalistycznymi, w tym służby zdrowia (podmiotami realizującymi świadczenia zdrowotne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień),
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- Sądem Rejonowym,
- Kuratorskim Zespołem Służby Sądowej,
- Policją,
- Strażą Miejską,
- jednostkami samorządu terytorialnego,
- placówkami doskonalenia nauczycieli,
- wojewódzkimi i powiatowymi stacjami sanitarno-epidemiologicznymi,
- firmami zewnętrznymi, stowarzyszeniami, fundacjami i organizacjami pozarządowymi prowadzącymi programy profilaktyczne.

Konstruowanie Programu Profilaktyki oraz podstawę do podejmowania działań przy jego realizacji poprzedza diagnoza działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej wśród uczniów i ich rodziców lub opiekunów oraz nauczycieli i innych pracowników Szkoły.

Diagnoza działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej jest dokonywana pod koniec roku szkolnego poprzez analizę:

- a. ankiety ewaluacyjnej przeprowadzonej wśród nauczycieli, dotyczącej realizacji Programu Profilaktyki minionego roku szkolnego;
- b. dokumentacji psychologa i pedagoga, a w szczególności informacji dotyczących z obserwowanych zachowań i postaw, problemów edukacyjnych i wychowawczych, trudności zgłaszanych przez rodziców uczniów;
- c. wyników uzyskiwanych przez uczniów biorących udział w konkursach wewnątrzszkolnych i pozaszkolnych;
- d. informacji uzyskiwanych od nauczycieli, terapeutów pedagogicznych i logopedów podczas indywidualnych rozmów;
- e. wniosków z posiedzeń rady pedagogicznej i zebrań zespołów wychowawczych;
- f. dzienników lekcyjnych analizowanych pod kątem frekwencji dokonywanej przez wychowawców;
- g. ocen uzyskanych przez uczniów na zakończenie roku szkolnego;
- h. informacji dotyczących uczniów zawartych w opiniach psychologicznych, orzeczeniach i zaświadczeniach od specjalistów z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i innych placówek.

Realizatorami programu profilaktyki są:

Dyrektor szkoły:

- a. dba o podnoszenie kwalifikacji Rady Pedagogicznej w zakresie działań profilaktycznych i wychowawczych,
- b. monitoruje pracę nauczycieli,
- c. wyznacza odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań.

Pedagog, psycholog szkolny i inni specjaliści:

- a. podejmują działania profilaktyczno-wychowawcze wynikające ze szkolnego Programu Wychowawczego i szkolnego Programu Profilaktyki w stosunku do uczniów i rodziców, z udziałem nauczycieli,
- b. doskonalą swoje kwalifikacje i zdobywają nowe umiejętności w zakresie działań profilaktycznych,

- c. prowadzą zajęcia o charakterze psychoedukacyjnym i socjoterapeutycznym,
- d. podejmują interwencje w sytuacjach kryzysowych.

Nauczyciele-wychowawcy:

- a. podejmują działania profilaktyczno-wychowawcze wynikające ze szkolnego Programu Wychowawczego i szkolnego Programu Profilaktyki w stosunku do uczniów i rodziców, z udziałem nauczycieli,
- b. doskonalą swoje kwalifikacje i zdobywają nowe umiejętności w zakresie działań profilaktycznych,
- c. realizują zadania we współpracy z rodzicami i opiekunami uczniów,
- d. dbają o zapewnienie warunków do prawidłowego funkcjonowania dzieci na terenie klasy i szkoły,
- e. prezentują wzór prawidłowych zachowań i postaw społecznych.

Rodzice i opiekunowie:

- a. korzystają ze wsparcia i pomocy ze strony pedagoga i psychologa,
- b. współpracują z nauczycielami, a szczególnie wychowawcami w zakresie realizacji Programu Profilaktyki.

3. Cele główne:

1. Pedagogizacja rodziców i nauczycieli.
2. Zapobieganie agresji słownej i fizycznej.
3. Przeciwdziałanie nieusprawiedliwionej absencji na zajęciach lekcyjnych.
4. Wzmocnienie specjalistycznej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
5. Zachęcanie uczniów do oceny własnej wartości i odpowiedzialności za swoje zdrowie.
6. Profilaktyka uzależnień płynących z używania środków zmieniających świadomość.
7. Profilaktyka w zakresie świadomego i odpowiedzialnego korzystania z zasobów Internetu.

4. Cele szczegółowe:

1. Zapewnienie bezpieczeństwa w środowisku szkolnym.
2. Wspomaganie uczniów w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej, aksjologicznej.
3. Promowanie zdrowego trybu życia.
4. Kształtowanie hierarchii systemu wartości uczniów, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu.
5. Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych w tym związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, substancji psychoaktywnych.
6. Kształtowanie umiejętności poznawania samego siebie i wyrażania swoich uczuć.
7. Kształtowanie umiejętności skutecznego porozumiewania się i zachowań asertywnych.
8. Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym wśród uczniów i uczenie zachowań prospołecznych.
9. Kształtowanie postaw bezinteresownego działania na rzecz innych ludzi (np. wolontariat).
10. Kształtowanie postaw tolerancji, w tym odpowiedniego stosunku do osób niepełnosprawnych, słabszych, młodszych, ludzi starszych, chorych, a także wobec ludzi pochodzących z innych kręgów kulturowych.
11. Wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą i społecznością lokalną.
12. Wypracowanie skutecznych form współpracy z rodzicami w zakresie realizacji oddziaływań wychowawczych.
13. Wspieranie ucznia i jego rodziców w celu budowania postawy prozdrowotnej oraz rozwiązywaniu problemów rodzinnych i ekonomicznych.
14. Oferowanie wszechstronnie rozwijających i kształcących form spędzania wolnego czasu pobudzanie aktywności twórczej uczniów.
15. Kształtowanie nawyków posługiwania się poprawną polszczyzną i używania słownictwa powszechnie uznanego za poprawne.
16. Uświadamianie zagrożeń płynących z niewłaściwego korzystania z mediów, portali społecznościowych.
17. Uświadczenie problemu cyberprzemocy i wskazanie zasad postępowania w przypadku jej pojawienia się.

Z uwagi na powyższe cele program będzie realizowany w **sześciu** zakresach oddziaływań:

- a. Bezpieczeństwo
- b. Zdrowie
- c. Profilaktyka agresji
- d. Profilaktyka niepowodzeń szkolnych
- e. Profilaktyka zdrowia psychicznego
- f. Wsparcie materialne

Powyższy podział jedynie wstępnie porządkuje działania, gdyż np. profilaktyka agresji wchodzi w zakres tematyczny bezpieczeństwa w szkole. Podobnie profilaktyka zdrowia (rozumianego według Światowej Organizacji Zdrowia jako „*stan dobrego samopoczucia fizycznego, psychicznego, społecznego i duchowego*”) jest pojęciem bardzo szerokim, łączącym w sobie zarówno profilaktykę zdrowia fizycznego, w tym również profilaktykę uzależnień, jak i profilaktykę zaburzeń emocjonalnych. Zastosowano jednak to rozróżnienie dla większej przejrzystości Programu.

5. Oczekiwane efekty:

1. Podniesienie poziomu wiedzy z zakresu profilaktyki wśród rodziców i nauczycieli
2. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia psychologiczno-pedagogicznego.
3. Wzrost świadomości uczniów w sprawie korzyści, jakie płyną z prowadzenia zdrowego stylu życia.
4. Pogłębienie poczucia tożsamości i związku ze środowiskiem szkolnym i lokalnym.
5. Systematyczny wzrost motywacji uczniów do regularnego i punktualnego uczęszczania na zajęcia organizowane przez szkołę.
6. Wyposażenie uczniów w wiedzę o zagrożeniach współczesnego świata oraz w umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych.
7. Wzrost świadomości korzystania przez uczniów z nowoczesnych technik informacyjnych i komunikacyjnych w sposób społecznie akceptowany.

6. Szczegółowe treści Programu Profilaktyki

BEZPIECZEŃSTWO			
Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Planowane efekty
Zapoznanie z przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa	Organizacja procesu nauczania zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny	Dyrektor	
	Zapoznanie i przypominanie uczniom regulaminów: - regulaminu szkoły, - regulaminu korzystania z pracowni oraz sprzętu	Nauczyciele	
	Wywieszenie regulaminu w salach w widocznych miejscach		
	Systematyczne wdrażanie do przestrzegania zasad i norm zachowania obowiązujących w szkole		
	Próbna ewakuacja – ćwiczenia praktyczne	Dyrektor i osoby odpowiedzialne za ewakuację	
Zapewnienie bezpieczeństwa na przerwach międzylekcyjnych, na wycieczkach, zielonych szkołach	Dyżury nauczycieli zgodnie z regulaminem dyżurów	Nauczyciele Dyrektor	
	Wzmocnienie bezpieczeństwa dzieci, szczególnie najmłodszych oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, poprzez wyodrębnienie obszarów budynku dla poszczególnych grup		
	Zapoznanie uczniów i rodziców z zasadami organizowania wycieczek szkolnych		
Organizacja zajęć pozalekcyjnych i opieki w świetlicy - zorganizowanie czasu wolnego	Koła zainteresowań Zajęcia wyrównawcze	Nauczyciele	
	Czytelnia szkolna	Pracownicy biblioteki	
	Świetlica Odrabianie lekcji pod opieką nauczycieli	Pracownicy świetlicy i nauczyciele	
Uczenie dzieci zasad bezpiecznego zachowania w różnych sytuacjach	Realizacja programów związanych z bezpieczeństwem na drodze: - przeprowadzenie w klasach pierwszych akcji „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczne ferie”, „Znam znaki drogowe” - udział w ogólnopolskim programie pt. „Klub Bezpiecznego Puchatka” - realizacja tematyki związanej z bezpieczeństwem na zajęciach w ramach podstawy programowej np. „Moja droga do szkoły”, „W autobusie i tramwaju (...)”,	Nauczyciele Pedagog Dyrektor	

	<p>„Znajomość numerów alarmowych”, - spotkanie z policjantem: omawianie zasad zachowania w ruchu drogowym - zapewnienie bezpiecznego przejścia przez jezdnię w drodze do i ze szkoły (zatrudnienie pracownika obsługi na stanowisku opiekuna przy przejściu przez jezdnię)</p>		
	<p>Umożliwienie dzieciom uzyskania karty rowerowej poprzez przeprowadzenie egzaminu na kartę rowerową w klasach czwartych</p>	Nauczyciele	
<p>Informacja o zagrożeniach i skutkach ryzykownych zachowań w tym wynikających z zagrożenia ze strony dorosłych i zwierząt</p>	<p>Realizacja programów profilaktycznych zgodnie z harmonogramem. Poszerzanie wiedzy i realizacja podstawy programowej w klasach - tydzień o bezpieczeństwie pod hasłem „Bezpieczeństwo codziennie, nie tylko od święta, każdy o tym pamięta” - szkolny konkurs wiedzy o bezpieczeństwie z udziałem przedstawicieli Policji</p>	<p>Straż Miejska Policja Nauczyciele Pedagog</p>	
<p>Kontrola osób obcych wchodzących do szkoły</p>	<p>Stały dyżur pracownika szkoły przy wejściu, monitoring wizyjny (księga wejść i wyjść)</p>	Pracownicy szkoły	<p>Niedopuszczenie do obecności osób postronnych na terenie szkoły</p>

ZDROWIE			
Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Planowane efekty
Określenie stanu zdrowia uczniów	Prowadzenie dokumentacji medycznej uczniów	Pielęgniarka	Wsparcie dla rodziców w działaniach zapewniających dobry stan zdrowia dzieci
	Przeprowadzenie kontroli higieny	Pielęgniarka	
	Zbieranie informacji od rodziców	Pielęgniarka Wychowawcy Psycholog, Pedagog	
	Udzielanie pierwszej pomocy	Pielęgniarka Wychowawcy Inne osoby przeszkolone	
Modelowanie postaw prozdrowotnych i propagowanie zdrowego stylu życia	<p>Konsultacje i porady dla rodziców celem wzmocnienia kompetencji wychowawczych, w następujących tematach:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ „Czytanie przez zabawę – ćwiczenia wspomagające naukę czytania” ▪ „Pozycja dziecka w grupie rówieśniczej” ▪ „Agresja w klasie – w czym problem?” ▪ „Czy znam swoje dziecko?” ▪ „Postawy rodzicielskie i ich wpływ na rozwój psychiczny dziecka, zasady wychowawcze” ▪ „Mocne strony dziecka” 	<p>Nauczyciele Specjaliści Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Pielęgniarka</p>	<p>Przyswojenie i stosowanie w praktyce przez dzieci zasad zdrowego stylu życia</p> <p>Stworzenie hierarchii systemu wartości w którym zdrowie jest jedną z najważniejszych wartości</p>
Kształtowanie hierarchii systemu wartości w którym zdrowie jest jedną z najważniejszych wartości	<p>Spotkania, prelekcje, warsztaty dla rodziców z pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej</p> <p>Rozmowy z uczniami</p> <p>Konkursy i kampanie</p> <p>Zajęcia sportowe</p> <p>Realizacja programów profilaktycznych wg harmonogramów</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ akcja „Owoce w szkole” dla kl. I-III, ▪ akcja „Śniadanie daje moc”, ▪ akcja „Szlankę mleka w szkole” dla kl. I-VI ▪ fluoryzacja dla kl. I-VI ▪ przekazywanie wiedzy o zdrowiu i sposobach jego wzmocnienia, zapoznanie z zasadami zdrowego żywienia i odżywiania w ramach godzin wychowawczych, lekcji przyrody i techniki, WDŻ, spotkań z pracownikami służby zdrowia 		

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tydzień o Zdrowiu: „Mam wybór - wybieram zdrowy styl życia” (prelekcje, konkursy sportowe, literackie, plastyczne) ▪ Dzień Sportu Szkolnego ▪ wycieczki szkolne ▪ gimnastyka korekcyjna ▪ przeprowadzenie instruktażu z udzielania pierwszej pomocy program Edukacyjny „Ratujemy i Uczymy Ratować” dotyczący udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej prowadzony przez Fundację Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy ▪ akcja „Zdrowa żywność w sklepiku i stołówce szkolnej” ▪ udział w zajęciach w ramach projektu Zdrowe Tychy - „Zdrowo jem, więcej wiem” ▪ realizacja Programu Działań Upowszechniających Zasady Prawidłowego Żywienia Wśród Dzieci i Młodzieży ▪ realizacja lekcji o tematyce zdrowotnej wynikająca z podstawy programowej i programu wychowawczego oraz profilaktycznego np. „Jem zdrowo i kolorowo”, „Mądrze korzystam z telewizji i komputera”, „ Jesienny jadłospis”, „Warto być sportowcem”, „ Jem to co zdrowe – piramida żywienia” 		
Przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym związanym z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.	Realizacja programów profilaktycznych - upowszechnienie wiedzy na temat szkodliwości alkoholu, środków psychoaktywnych w tym dopalaczy, innych używek (konkursy, gazetki, wyświetlanie filmów, spotkania ze specjalistami) - organizacja warsztatów, prelekcji dla rodziców i nauczycieli dotyczących profilaktyki uzależnień - zajęcia dotyczące: przemocy w Internecie, uzależnienia od komputera i świadomego korzystania z niego	Pedagog, Psycholog, Pracownicy Policji, Straży Miejskiej,	Uświadomienie uczniom rodzicom skutków zachowań ryzykownych i uzależnień Nabywanie przez dzieci umiejętności zdrowego stylu życia
Przeciwdziałanie uzależnieniom - gry komputerowe, Internet, telewizja, reklamy, alkohol, papierosy) i ich skutkom	Rozmowy indywidualne Program „Spójrz inaczej” - ukazywanie społecznych, ekonomicznych, moralnych i zdrowotnych następstw uzależnień (program „Spójrz inaczej”, lekcje WDŻ, prelekcje prowadzone przez specjalistów)	Nauczyciele	Nabywanie postaw prozdrowotnych
	Zapewnienie różnych form spędzania czasu wolnego po lekcjach na terenie szkoły - propagowanie aktywności sportowej, udział w zajęciach sportowo –rekreacyjnych	Nauczyciele Pracownicy Świetlicy	

	promujących aktywny i zdrowy styl życia: rajdy, zawody sportowe, zajęcia na basenie miejskim dla uczniów kl. III - współpraca z PTTK, Szkolnym Towarzystwem Sportowym w Tychach, MOSiRem, MOSMem		Wspieranie rodziców w działaniach zapewniających dobry stan zdrowia fizycznego i psychicznego dzieci
	Poszerzanie wiedzy w trakcie realizacji podstawy programowej i lekcji z wychowawcą WDŻ	Pielęgniarka	
	Ścienne gazetki tematyczne	Nauczyciele	
	Przekazanie informacji w sytuacjach zagrożeń	Dyrektor Nauczycie	
Wspieranie edukacji rówieśniczej	Lekcje przedmiotowe Zajęcia dodatkowe	Nauczyciele	Akceptacja odrębności i ograniczeń osób niepełnosprawnych
Przeciwdziałanie rozszerzaniu się chorób zakaźnych	Poszerzanie wiedzy uczniów	Pielęgniarka/ współpraca z Sanepidem Nauczyciele	
Zapoznanie z problematyką okresu dojrzewania	Program np.: „Między nami kobietkami” lekcje WDŻ, z wychowawcą	Specjaliści Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej wychowawcy	
Przedstawianie różnych rodzajów niepełnosprawności	Pogadanki, Analizy sytuacji codziennych - organizacja Tygodnia Tolerancji-Bądźmy tolerancyjni dla niepełnosprawnych, starszych i słabszych	Wychowawcy	

PROFILAKTYKA AGRESJI			
Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Planowane efekty
Wzmacnianie bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły	Szczególne nadzorowanie miejsc gdzie może dochodzić do zachowań agresywnych	Nauczyciele Dyrektor	Stworzenie w szkole bezpiecznego i przyjaznego środowiska
	Szybkie działanie w przypadku incydentów – realizacja strategii działań wychowawczych i interwencyjnych - zawieranie kontraktów dotyczących współpracy z uczniami, rodzicami, pedagogiem i psychologiem szkolnym - prowadzenie indywidualnych kart zachowań, - zajęcia psychoedukacyjne z pedagogiem i psychologiem – integracja, poczucie własnej wartości, badanie klimatu klasy, rozwiązywanie konfliktów, - zespołowe opracowywanie strategii wychowawczej dla ucznia przejawiającego trudności z zachowaniem według Aleksandry Karasowskiej,	Wszyscy pracownicy szkoły Dyrektor	
	Przestrzeganie zasad korzystania z telefonu komórkowego	Wychowawcy	
	Poszerzanie wiedzy uczniów na temat prawnych skutków zachowań niezgodnych z prawem - spotkania uczniów z funkcjonariuszem Policji na temat „Przestępczość nieletnich i prawnych konsekwencji”, - udział uczniów w warsztatach profilaktycznych organizowanych przez Straż Miejską	Pedagog Straż Miejska Policja	
Ograniczanie zachowań agresywnych u dzieci we współpracy z rodzicami, specjalistami	- zajęcia dotyczące przeciwdziałaniu agresji realizowane w ramach godzin wychowawczych (Program wychowawczo-profilaktyczny „ Spójrz inaczej”) - w ramach współpracy z PPP w Tychach organizacja warsztatów dla uczniów dot. rozwiązywania konfliktów	Psycholog	Nabywanie przez uczniów umiejętności radzenia sobie ze złością i umiejętności prospołecznych
	Zajęcia socjoterapeutyczne Warsztaty dla rodziców	Psycholog Pedagog Specjaliści Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	Zmniejszenie liczby niewłaściwych zachowań i przejawów różnych form agresji
	Udzielanie informacji uczniom i rodzicom na temat różnych placówek specjalistycznych	Psycholog Pedagog, Terapeuci Nauczyciele	

	Organizowanie zajęć sportowych jako bezpiecznej formy rozładowania agresji	Nauczyciele WF Nauczyciele nauczania wczesnoszkolnego	Wzmacnianie postaw sprzeciwu wobec agresji i przemocy.
	Indywidualne rozmowy z uczniami ułatwiające obniżanie napięcia emocjonalnego i rozwiązywanie konfliktów	Psycholog Pedagog Wychowawcy klas	
Promowanie kultury osobistej	Współpraca z rodzicami uczniów zaangażowanych w poważne konflikty Rozmowy indywidualne	Wychowawcy Nauczyciele Psycholog Pedagog Dyrektor Pracownicy szkoły	Poprawienie relacji społecznych między dziećmi
	Przypominanie zasad kulturalnego zachowania i wystawiania się na lekcjach, przerwach	Psycholog Pedagog Nauczyciele	Poprawienie relacji społecznych między dziećmi
	Rozwijanie umiejętności posługiwania się prawidłową polszczyzną i kształcenie umiejętności werbalnych poprzez rozbudzanie zainteresowań czytelniczych	Bibliotekarze Nauczyciele	Poprawienie relacji społecznych między dziećmi
Rozwijanie umiejętności interpersonalnych dzieci	Zajęcia typu warsztatowego dotyczące kształtowania umiejętności poprawnej komunikacji w tym Lekcje z wychowawcą	Psycholog Wychowawcy	Przyswojenie i stosowanie ogólnie przyjętych norm społeczno-moralnych
	Wspólne rozmowy z uczniami, nauczycielami, rodzicami - pogadanki i prelekcje zgodnie z oczekiwaną tematyką - zebrania i konsultacje z wychowawcami klas - pedagogizacja rodziców i nauczycieli w zakresie współodpowiedzialności za wychowanie i utrzymanie bezpieczeństwa w szkole	Psycholog Pedagog	Zmniejszanie barier komunikacyjnych w środowisku szkolnym
Rozwijanie umiejętności interpersonalnych nauczycieli	Doskonalenie zawodowe nauczycieli - szkolenia i warsztaty dla nauczycieli podnoszące kompetencje wychowawcze - udział pedagoga i psychologa szkolnego w spotkaniach grupy wspierająco-konsultacyjnej na terenie PPP	Firmy zewnętrzne Dyrektor	Wzmacnianie pozytywnych relacji i więzi społecznych w środowisku szkolnym
Integrowanie zespołów klasowych i grup świetlicowych	Wycieczki i imprezy klasowe	Wychowawcy klas Pedagog	Wzmacnianie pozytywnych relacji i więzi społecznych w środowisku szkolnym
	Zajęcia integracyjne		

PROFILAKTYKA NIEPOWODZEŃ SZKOLNYCH			
<p>Dbanie o realizację obowiązku szkolnego przez uczniów</p> <p>Diagnoza niepowodzeń szkolnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - motywowanie uczniów do systematycznego uczęszczania na zajęcia poprzez nagradzanie 100% obecności w szkole - realizacja działań wspierających uczniów zdolnych: indywidualizacja kształcenia stwarzanie możliwości rozwijania zdolności poprzez udział w kołach zainteresowań - bieżący monitoring frekwencji uczniów w szkole - informowanie rodziców - wyjaśnianie przyczyn nieobecności - konsekwentne stosowanie procedur postępowania wobec ucznia uchylającego się od realizowania obowiązku szkolnego - współpraca z instytucjami pomocowymi 	<p>Wychowawcy Pedagog Dyrektor</p> <p>Pedagog</p>	<p>Minimalizowanie skutków zaległości w nauce związanych z przedłużającymi się nieobecnościami</p>
	<p>Wstępne badania diagnostyczne na terenie szkoły</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzenie badań przesiewowych („Widzę”, „Słyszę”, „Mówię” dla uczniów kl.I) 	<p>Psycholog Specjaliści Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej Nauczyciele</p>	<p>Minimalizowanie niepowodzeń szkolnych wynikających z deficytów rozwojowych</p>
	<p>Przeprowadzanie sprawdzianów kompetencji dla klas III, IV</p>	<p>Nauczyciele</p>	
	<p>Kierowanie dzieci do placówek specjalistycznych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z grupy ryzyka dysleksji</p>	<p>Nauczyciele Psycholog Terapeuci</p>	
<p>Wspieranie dzieci z trudnościami edukacyjnymi</p> <p>Dostosowanie wymagań edukacyjnych do psychofizycznych potrzeb uczniów zgodnie z zaleceniami zawartymi w opiniach psychologicznych i orzeczeniach</p>	<p>Dostosowanie wymagań w trakcie zajęć lekcyjnych i sprawdzianów</p> <p>Indywidualne konsultacje dla rodziców i dzieci</p> <p>Zorganizowanie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie uczniom pomocy poprzez udział w zajęciach: korekcyjno-kompensacyjnych, dydaktyczno-wyrównawczych, logopedycznych, terapii integracji sensorycznej, Biofeedbacku, terapii Warnkego, - objęcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi Pomocą Psychologiczno-Pedagogiczną, włączenie do oddziału integracyjnego, opracowanie: Wielospecjalistycznej Oceny Funkcjonowania Ucznia, Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego, organizowanie zajęć rewalidacyjnych - objęcie uczniów posiadających opinię PPP oraz innych uczniów wskazanych przez rodzica, nauczyciela, pedagoga, psychologa Pomocą Psychologiczno-Pedagogiczną 	<p>Nauczyciele Specjaliści</p> <p>Psycholog Terapeuci Pedagog</p> <p>Specjaliści, Wychowawcy Nauczyciele</p>	<p>Wzmacnianie pozytywnego stosunku do obowiązków szkolnych</p> <p>Wzmacnianie motywacji do nauki</p> <p>Wyrównywanie braków w wiadomościach, umiejętnościach</p> <p>Wzmacnianie poczucia własnej wartości</p>

Zorganizowanie zajęć wyrównawczych dla dzieci mających trudności w opanowaniu materiału programowego	Nauczyciele	Zmniejszanie stresu szkolnego związanego z niepowodzeniami
Przeprowadzanie zajęć logopedycznych na terenie szkoły	Logopeda	
Zajęcia rewalidacyjne	Specjaliści Nauczyciele	Redukowanie niepowodzeń szkolnych wynikających z deficytów rozwojowych
Dostosowanie wymagań na sprawdzianie przeprowadzanym na zakończenie szkoły	Dyrektor	

PROFILAKTYKA ZDROWIA PSYCHICZNEGO			
Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Planowane efekty
Kształtowanie wrażliwości społecznej	Nauka współdziałania w grupie rówieśniczej i dostrzeganie potrzeb innych ludzi, propagowanie idei wolontariatu, organizowanie akcji charytatywnych - udział w akcji „Szlachetna Paczka” - włączenie uczniów do pomocy koleżeńskiej	Nauczyciele	Nabywanie umiejętności wrażliwości społecznej i działania dla dobra ludzi i zwierząt Wspieranie oddziaływań wychowawczych środowiska rodzinnego
	Organizacja szkolnych uroczystości patriotycznych		
Wspieranie prawidłowego rozwoju emocjonalnego w szczególności dzieci sześciolatków	Pomoc w rozwiązywaniu konfliktów między uczniami (bieżące interwencje) - w ramach pomocy pp objęcie uczniów specjalistycznymi zajęciami: biofeedback, bajkoterapia, inne zajęcia o charakterze terapeutycznym	Nauczyciele Psycholog Pedagog	Ograniczenie ilości narastających problemów emocjonalnych u dzieci Poprawa funkcjonowania dzieci na terenie szkoły (również pod względem efektywności nauczania)
	Stwarzanie okazji do przeżywania sukcesów i podnoszenia poczucia własnej wartości	Nauczyciele Psycholog Pedagog	
	Pomoc w kształtowaniu umiejętności rozpoznawania, właściwego wyrażania i opanowywania emocji oraz radzenia sobie ze stresem	Psycholog Pedagog Nauczyciel WDŻ Wychowawcy	
	Zajęcia czytelnicze	Bibliotekarze	
	Organizacja warsztatów prowadzonych przez pracowników PPP w Tychach - „Jak sobie radzić ze stresem?”, - „Trening mentalny” dla klas sportowych	Specjaliści Poradni Psychologicznej – Pedagogicznej,	
Zapoznanie uczniów z podstawowymi prawami człowieka, propagowanie postawy tolerancji	Pogadanki tematyczne dotyczące praw dziecka oraz odmienności/niepełnosprawności, innych narodów i kultur	Wychowawcy klas Pedagog	Ograniczenie ilości narastających problemów emocjonalnych dzieci
Diagnoza problemów emocjonalnych uczniów	Wstępne rozpoznawanie problemów dzieci poprzez obserwację i rozmowy indywidualne	Psycholog Pedagog Wychowawcy klas	Wspieranie oddziaływań wychowawczych środowiska rodzinnego
	Informowanie rodziców o specjalistycznych placówkach	Psycholog Wychowawcy	
Wspieranie dzieci z problemami	Rozmowy indywidualne z dziećmi	Psycholog	Wspieranie oddziaływań wychowawczych środowiska rodzinnego
	Zajęcia rozwijające umiejętności interpersonalne	Psycholog Pedagog	

	Integrowanie działań szkoły i rodziny poprzez systematyczny kontakt i wymianę informacji o dzieciach - usprawnianie przepływu informacji pomiędzy rodzicami a szkołą – tablice informacyjne dla rodziców, strona internetowa, dziennik elektroniczny LIBRUS, portal społecznościowy Facebook	Wychowawcy	Poprawa funkcjonowania dzieci na terenie szkoły (również pod względem efektywności nauczania)
	Motywowanie dzieci i rodziców do korzystania z możliwości dokonania diagnoz i terapii w specjalistycznych ośrodkach		
WSPARCIE MATERIALNE			
Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Planowane efekty
Rozpoznawanie potrzeb materialnych uczniów	Rozmowy indywidualne z wychowawcami, uczniami, rodzicami Diagnoza sytuacji materialnej	Pedagog Wychowawcy Pracownicy Świetlicy	Wsparcie dla uczniów pochodzących z rodzin mających trudną sytuację materialną
Zapewnienie dostępnych form wsparcia materialnego np.: wyprawek szkolnych, stypendiów, dofinansowania gorącego posiłku	Zebranie dokumentów niezbędnych do uzyskania stypendiów, wyprawek szkolnych i bezpłatnych obiadów	Dyrektor Pedagog	
	Zorganizowanie dofinansowania w postaci: bezpłatnych obiadów, dofinansowania wyjść uczniów do teatru, kina, wycieczek szkolnych, paczek okolicznościowych, wyprawek szkolnych, współpraca z MOPS, Świetlicami Środowiskowymi i Rodzice-Dzieciom	Wychowawcy Pedagog	

Szkolny Program Profilaktyki jest programem otwartym można w nim dokonywać zmian i korekt zgodnie z bieżącymi, wynikającymi w trakcie roku szkolnego potrzebami Szkoły.

7. Ewaluacja programu

1. Opracowanie odpowiednich narzędzi ewaluacyjnych:

- ankieta badająca stopień poczucia bezpieczeństwa w szkole,
- ankieta diagnozująca skuteczność realizowanego programu „Spójrz inaczej”,
- ankieta badająca potrzeby rodziców i nauczycieli w zakresie podnoszenia kompetencji wychowawczych.

2. Analiza dokumentacji szkolnej (dzienniki lekcyjne, zeszyty wychowawcze, dokumentacja nauczycieli wspierających, protokoły z Rad Pedagogicznych), pedagogiczno-psychologicznej, sprawozdań wychowawców z klasyfikacji oraz frekwencji w poszczególnych klasach.

3. Analiza wniosków pracowników pedagogicznych z rozmów i obserwacji zachowań uczniów na terenie szkoły.